

Helg

i Birkeland

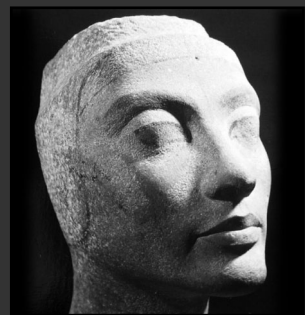
MENIGHETSBLAD NR 4/06 ÅRGANG 43 med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Barnegospel

Margrethe Øy (bildet) skal lede Barnegospel sammen med Endre Fehn. Bak det nye koret står den ferske menighetssatsingen i Sædalen, i regi av Birkeland og Slettebakken menigheter.

Side 14

Sterkt symbol gjennom årtusener

Hva har dronning Nefertiti (bildet), keiser Konstantin, datamilliardær Bill Gates og de kreative regissørbrødrene Wachowski til felles?

Side 6-7

Fokus på den «andre sorgen»

Samlivsbrudd innebærer en sorgreaksjon, men dette er en sorg «det ikke sendes blomster til».

Fana-menighetene ønsker å sette fokus på dette vanskelige emnet.

Side 12

Nå åpner vi huset!

Etter år med hard jobbing er «Det gule huset» klart for offisiell åpning. Onsdag 13. september inviteres alle til å se hvordan den gamle skolen har blitt forvandlet til et innholdsrikt allaktivitetsbygg.

Side 10

FOTO: FRODE HØYTE

Diakon Tone

Tone Totland ville bli veterinær og redde dyrene, men hun ble diakon – og hjelper mennesker. Og klokke bruker hun ikke.

Les hvorfor på ...

side 2

Kilder til glede

Refleksjon

Det er så mange ting som skal gjøre oss glade for tida. Særlig slikt som koster penger.

AV IVAR BRAUT

Mangt og mye er vel ganske overflatisk. Men vi trenger jo slikt også! Jeg tror vi trenger de enkle gledene. Det kan være alt fra båtpuss og bilpleie til fotballkamp og kryssord. Heldigvis har vi alle våre favorittsysler som faktisk betyr en god del. Det er bare å takke for det og la det være en del av livet. Kanskje er det ikke så overflatisk likevel. Eller vi kan si at det overflatiske hører med til et mangfoldig og godt liv.

Så kommer du gjerne dypere ned i kildene til glede om vi nevner vennskap, slekt og familie – og naturopplevelser. Litteratur og musikk er også eksempler på det som går ganske godt inn i sjelen. I gode stunder kjenner vi oss rikere når vi får hente glede fra slike kilder. Det er jo ganske høytidelig å si det slik, men sannheten er vel at dette beveger oss og betyr mye. Bare tenk på fellesskap av gode venner rundt et bord og den herlige følelsen av å høre sammen, ha det trivelig og le fra magen. Eller de hellige stundene i naturen.

«Hos deg er gledens kilde. I ditt lys ser vi lys». Det er sitat fra Salmenes bok, salme 36 i Bibelen. Der går det på dypt vann. Det handler om indre glede som ingen kan ta bort. I troen på Jesus Kristus, vår bror, venn og Frelser, er denne kilden til glede alltid til stede. Den kan ikke tørke bort. Vi vil alltid være rike på glede som varer. Men det er ikke alltid vi merker det.

Og samtidig: Den samme Gud kan vi takke for alle de enkle, ærlige og kanskje overflatiske gledene. Han har jo sans for det mangfoldige og har skapt oss som lekende mennesker også. ●

Dame uten

Tone Totland (49) har aldri klokke på seg. Noe av det verste diakonen i Birkeland vet, er når folk midt i en samtale begynner å kikke på klokken. Et tydeligere signal om at samtalen er over, finnes ikke.

AV ASTRID DALEHAUG NORHEIM

Typisk diakon, tenker du kanskje. Hun har tid til å lytte.

Men det var ingen selvfølge at hun skulle bli diakon. Som lita jente drømte hun om å bli veterinær og redde alle dyrene. Da hun innså at hun også måtte avlive dyr, kjølnet interessen. Som voksen siktet hun seg ut presteyrket og begynte å studere kristendom. Etter to måneder fant hun ut at hun hadde brukt nok tid på lesesalen. I stedet ble hun sosionom og diakon.

- Du var kanskje en storesøster som passet på alle de andre?

- Nei, jeg var enebarn. Jeg vokste opp på Nordnes i et veldig sammensatt miljø. På skolen var det en del som kom fra fattige familier. Og jeg var nok den som la merke til når andre barn ikke hadde det bra, og ønsket å passe på når noen falt utenfor, sier hun.

Hun la merke til dem som stakk seg ut fra mengden, uteliggerne, originalene. Og hun likte dem. Sammen med faren hadde hun tid til en prat med dem – og så menneskene bak den slitte overflaten.

Fasade

Det er et langt steg fra barndommen på Nordnes på sekstitallet til diakon i Birkeland menighet, som er plassert i en av byens finere strøk i en tid da landet flommet over av penger. Heller ikke her er hun opptatt av fasader.

- Hvordan hjemmene ser ut, er ikke vik-

Tone Totland.

tigst. Jeg er mer opptatt av det som ligger bak. Det tar tid å bli kjent med mennesker og bygge tillit.

Derfor er hun oftere på besøk hjemme hos folk enn på kontoret. Slik kan ærlige og gode møter i forskjellige livssituasjoner oppstå. Som diakon har hun som mål at alle skal oppleve at hun har tid til dem. De skal slippe lang ventetid og en kjapp konsultasjon. Derfor har hun heller ingen klokke på. Folk skal oppleve en som har tid til å se dem i øynene og lytte. For å være sikker på at hun slipper å avslutte en god samtale for å rekke neste, legger hun som regel inn en tidsbuffer mellom avtalene.

Vi treffer henne på menighetskontoret en mandagkveld. Hun kommer rett fra et hjemmebesøk hos en som har det tøft.

Helg i Birkeland nr 4, 2006

Bladet utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Menighetsbladet er et informasjonsorgan og regnes ikke som uadressert reklame.

Lokalredaksjon:

Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut. www.bkf.no/menighetsblad

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller på e-post: birkeland.menighet@bkf.no. Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Sentralredaksjon: Kun henvendelser angående menighetsbladet. Annen kontakt: se side 13

Redaktør: Jan Hanchen Michelsen, tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317. E-post: post@dragefjellet.no

Journalist: Magne Fonn Hafskor, tlf. 55 39 04 40 - E-post: eyecu@online.no

Red. råd: Hans Jørgen Morvik, Frode Høyte og Sigmund Austrheim.

Grafisk produksjon: Dragefjellet: tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317, e-post: post@dragefjellet.no (Filer over 5 mb sendes jan.hm@frisurf.no)

Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Neste nummer: 18. oktober. **Stoffdeadline:** 2. oktober

klokke

Navn: Tone Totland
Alder: 48 år
Familie: Gift, tre barn på 13, 18 og 20 år
Bosted: Paradis
Aktuell: Er diakon i Birkeland menighet

Profil

FOTO: PRIVAT

Mer sier hun ikke. Det som blir sagt til diakonen, forblir hos henne. Taushetsplikten gir ingen slingsrom for å dele gode historier.

I støvlene

- Jeg liker ikke ordet «ressurssterk», sier hun og rister på hodet.

Hun liker ikke at folk blir delt inn i klasser alt etter hvor mye ressurser de tilsynelatende har. Som nyutdannet sosionom jobbet hun på sosialkontor. Der fikk hun et nyansert syn på hvem som er sosialklienter, og hun møtte mange folk som klarte å komme videre på tross av vanskelige livsbetingelser.

- Noen av dem var langt nede i støvlene, og jammen må de ha ressurser for å takle så mye. En kar som var lurvete kledd, opp-

levdes pågående og vanskelig. Da jeg ble kjent med han, viste det seg at han hadde omsorg for seks små søsken.

I termodress

Selv beskriver hun seg som en trygg person som ikke lett lar seg vippe av pinnen. Og dess eldre hun blir, dess mer undrer hun seg.

- Da jeg var yngre, var det lettere å si at noe var rett eller galt. Nå er jeg mer interessert i å høre hva erfaringer folk har med tro, så kan jeg undre meg sammen med dem.

Når hun ikke er på jobb, finner du henne gjerne med et broderi eller et strikkesøy. Men ikke foran tv-en. Og man tar nattesøvnen fra dama hvis man setter på en thriller før leggetid. En romantisk film og enkelte krim-serier takker hun derimot ja til.

Hun har sunget i kor «nesten bestendig», og som 40-åring lærte hun seg å spille i kornett sammen med barna. Men aller best liker hun seg i båt. Og da må du ikke tro at diakonen helst vil ligge på dekket og sole seg en varm sommerdag. Nei, helt topp blir det først når hun har termodressen på, sittende bak i båten med lett regn i ansiktet.

- Jeg elsker å se på sjøen, på fargene og bølgene, sier hun

Puff

Stillhet må hun ha for å ta seg inn igjen. Den finner hun også kirken, hvor hun liker å være alene for å «være på plass i sitt eget liv», som hun sier. Selv har hun en enkel Jesustro.

- Det beste bildet av Jesus er når en kvinne rører ved kappen hans. Jesus bøyer seg ned og hjelper henne opp. Jeg ser for meg at han gir henne et puff slik hun reiser seg selv.

Diakonen møter mange som opplever at livet butter imot.

- Målet er å gi mennesker troen på at de er noe verdt, slik at de kan klare å reise seg opp og komme seg videre. ●

Betalt av menigheten

Tone Totland har vært tilsatt i Birkeland i 15 år. Det som begynte med noen timer i uken, har vokst til 60 prosent stilling. Men i motsetning til kollegaene i menigheten som får lønn av kommunen, er hennes lønn betalt av menigheten, innsamlet blant menighetsmedlemmer. Det er behov for diakon i full stilling, men økonomien strekker ikke til. Ut fra folketall og utfordringer vil det være naturlig at Birkeland menighet får tilskudd fra det statlige kirkebudsjetten til fast stilling som diakon. ●

Klubb og konfirmanter

Diakoni er kirkens medmenneskelige omsorg og fellesskapende arbeid. Tjenesten er i særlig grad rettet mot mennesker i nød, ifølge Den norske kirkes Plan for diakoni.

Tone har en rekke oppgaver:

- Er med i «Klubben» for utviklingshemmede på Nesttun bedehus.
- Deltar med konfirmanter som har valgt diakoni.
- Sitter på «Kirkens bord» på Nesttun senter hver mandag kl 11-12.
- Er på nabokafé hver tirsdag kl 12-14 på menighetshuset.
- Har sorgsamtaler med etterlatte.
- Leder sorggrupper og kurser gruppeledere for sorggrupper.
- Tilrettelegger eldretreff på Sandalskollen trygdeboliger.
- Har sangstund på sykehjemmene Øvstunheimen og Odinsvei.
- Bruker mye tid på samtaler med enkeltmennesker. Noen har hun regelmessig kontakt med, andre får sporadisk besøk.
- Deltar i kriseteamet i Fana bydel. Rykket ut og var aktivt med i forbindelse med raset på Hatlestad.
- Deltar i tverrfaglig arbeid i bydelen.
- Deler ut matkurver til jul.
- Samarbeider med frivillige i menigheten. ●

Sparebanken Vest

Ekstra prest til Birkeland

Kapellan Eiel Holten har søkt permisjon for 50 prosent av sin stilling fra 1.september og ett år framover.

AV IVAR BRAUT

Bispedømmet har valgt å sette inn vikar i 100 prosent stilling i denne perioden slik at det blir en halv prestestilling ekstra i Birkeland. Det er vi taknemlige for, og samtidig

er dette i tråd med det som må forventes i en menighet med nesten 19 000 innbyggere. Vi regner med at denne utvidelsen er første skritt mot å få tre hele prestestillinger, mens det inntil nå bare har vært to. Men i ett år framover blir det altså 2,5 prest. Vikaren er allerede klar: Leidulf Øy begynner i vikariatet oktober.

Bispedømmet bidrar også til 25 prosent ekstra kateket-stilling. Slik har det vært i tre år og ordningen vil fortsette.

Vi er også sterkt opptatt av at diakonstil-

lingen skal komme inn på offentlige budsjetter. Inntil nå har menigheten selv i 15 år lønnet diakon i delstilling, pr. i dag 60 prosent stilling.

Bispedømmet hadde en mulighet før sommeren til å flytte over en ledig stilling til Birkeland, men gjorde ikke det. Derimot ble det bevilget et tilskudd på 60 000,- som gjør at stillingen sammen med prosjektmidler det kommende året vil være 85 prosent. Det betyr også at diakonen bl.a. fortsetter i det viktige arbeidet i bydelens kriseteam. ●

Leidulf er snart på plass

Leidulf Øy (bildet) begynner som vikar i Birkeland menighet 1.oktober.

AV IVAR BRAUT

33-åringen er gift med Margrethe og far til Mathias (3 år) og Marie Elise (1 år).

Leidulf vokste opp i Indre Arna, har studert på Misjonshøgskolen og vært feltprest på Porsangmoen. De siste fem årene har han vært studentprest i Laget (skolelagsbevegelsen) i Bergen.

Om interessene sine sier han:

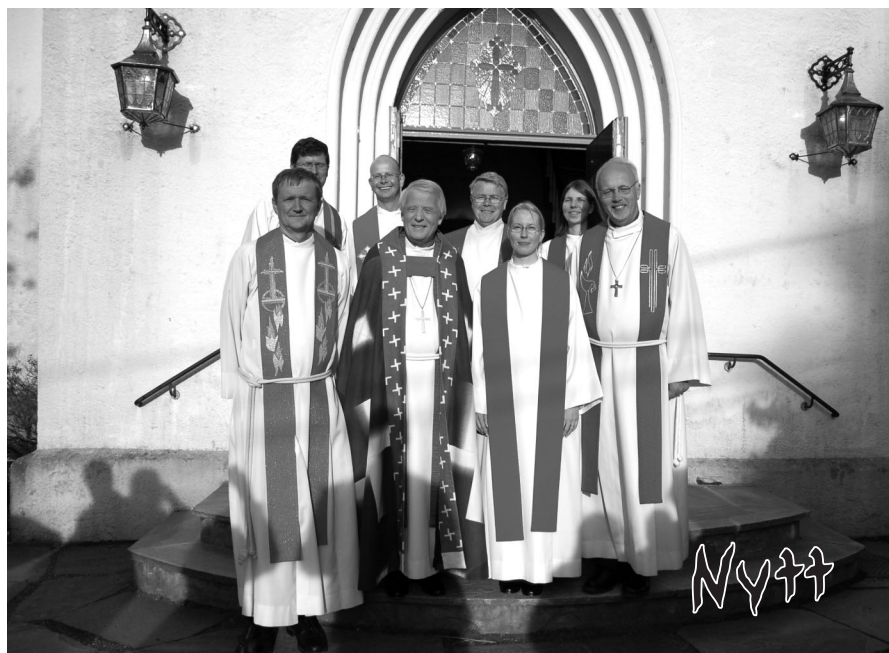
- Får jeg kjørt litt telemark om vinteren, løpt noen turer i byfjellene om sommeren og spilt nabofootball er jeg glad og fornøyd.

Og om motivasjon for å begynne i Birkeland:

- For det første gleder jeg meg til å bli en del av fellesskapet i menigheten og til samarbeidet med nye kolleger. For det andre ønsker jeg å være med å formidle en tro som rommer livet og en tro som angår livet.

-Kristenlivet er ikke noe på siden av virkeligheten, det angår våre liv og vår hverdag. Eller som andre har sagt det: «Jeg er glad i Jesus, og glad i mennesker». Så enkelt kan det også sies.

Birkeland menighet ønsker Leidulf Øy hjertelig velkommen. Han og familien vil være bosatt i Kattuglebrotet i Sædalen/Natland. ●

Marie Grindheim ordinert til prest

14.juni ble Marie Grindheim ordinert til prest av biskop Ole D. Hagesæther.

AV IVAR BRAUT

Marie er vokst opp på Birkeland og har bl.a. vært aktiv i ungdomsarbeidet i menigheten. Hun skal nå inn i stilling som studentprest i Bergen. Ved ordinasjonen talte biskopen og etter ordinasjonsløftet la han stolaen over den nye

prestens skuldre. Marie Grindheim holdt preken over lovprisen i Romerbrevet kap.11: «Å dyp av rikdom og visdom og kunnskap hos Gud -». På en ærlig og vel forberedt måte la hun ut teksten. Etter gudstjenesten var det åpen mottakelse i Det gule huset.

På bildet fra kirketrapen ser vi fra venstre studentprest Morten Lys-trup, sokneprest Ivar Braut, kapellan Eiel Holten, biskop Ole D. Hagesæther, sokneprest i Fyl-

lingsdalen og tidligere res. kap. i Birkeland Jarle Veland, ordinanden Marie Grindheim, kapellan og studiekollega Karen Krissly og prost Per Barsnes.

Legg ellers merke til de restaurerte lampene på veggen. De er faktisk laget nye helt fra bunn etter mønster av de gamle som var rustet i stykker. Det er James Eves som har stått for dette utsøkte kunsthåndverket som er bekostet av fellesrådet. ●

FOTO: FRODE HØYTE

På vei til det glemte kristen-folket

Ved siden av å være kapellan i Fana er Eirik Mills distriktskontakt for Kirkens Nødhjelp. Da er det viktig å oppleve på nært hold hva organisasjonens arbeid innebærer, noe som gjerne betyr reiser til steder preget av materiell og åndelig nød, sosial urettferdighet og krigshandlinger. Snart reiser Eirik Mills til Betlehem.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

I tre måneder skal han være i Betlehem, fødestedet til både kong David og Jesus. Byen er i dag en del av de selvstyrte palestinske områdene på den okkuperte Vestbredden, et lite stykke sør for tvillingbyen Jerusalem.

Globalt perspektiv

Jeg treffer Eirik Mills på tampen av de siste hundre års nest varmeste sommer. Han er en vennlig ung mann på 29 år, født og oppvokst i Rælingen kommune (ved Lillestrøm). Faren er amerikaner, så han har nytt godene av å vokse opp i en «tokulturell» fa-

milie. Han kom til Fana fordi han ønsket å prøve seg på et nytt sted, samt at han alltid har likt Bergen som by.

- **Du har jo også valgt byens vakreste kirke?** halvt spør, halvt fastslår jeg.

- Helt enig. Og fanaboerne er svært bevisste på det!

Eirik Mills er en mann med reiselyst, en lidenskap han har hatt så lenge han kan huske.

- I oppveksten var jeg mye i USA. Jeg har også besøkt de fleste europeiske land, samt vært på backpacking gjennom flere land i Asia.

For Eirik Mills er dette en interesse som passer godt sammen med det globale perspektivet han ønsker å ha i

sin prestetjeneste. En del av dette er å være distriktskontakt for Kirkens Nødhjelp, et verv som har brakt ham både til Etiopia og Kenya og til flere av landene i Midtøsten.

- Jeg ser oss i sammenheng med en verdensvid kirke.

I Jesu fotspor

I fjor brakte vervet ham til Israel, et land han ikke tidligere hadde besøkt.

- Jeg har alltid vært fascinert av Midtøsten og folkene der, sier Eirik.

Før avreise skrev han den gang et stykke om sine tanker og forventninger til denne turen. Her uttrykker han sin lengsel etter de kristnes

Aktuelt

Mekka, et besøk som for ham nesten er skjebnebestemt: «Jeg har på en måte følt at jeg skulle vente til tiden var inne. At jeg skulle nå en form for modenhet, før jeg satte føttene på bibelsk grunn.

- Ble forventningene oppfylt?

- På en måte. Men det ble ingen pilegrimsreise slik jeg hadde forestilt meg. Det å komme så tett på den pågående konflikten og nøden stjal perspektivet fra forventningene om å møte en bibelromantisk fortid.

Ble forandret

Eirik Mills kom tilbake som en forandret mann.

- Jeg så at nøden er stor på begge sider. Begge sider kjemper for sin eksistens, trygghet, rettigheter. Jeg er likevel ikke i tvil om at det er en kamp mellom lillebror og storebror, en omvendt fortelling om David mot Goliat.

En del av oppholdet tilbrakte han i flyktningleirer i Libanon. Det gjorde et dypt inntrykk å se disse fortvilte menneskene og deres tapte drømmer, deres kamp for grunnleggende menneskeverd og menneskerettigheter.

- Man kan ikke akseptere terror. Samtidig ser man et desperat folk som gjør irrasjonelle og uakseptable handlinger i mangel av andre måter å bli hørt.

Etter reisen skrev Mills: «Jesus tok som kjent de svakes parti. Han ga de stemmeløse sin stemme. På sin måte opponerte han mot etablerte samfunnsnormer som tillot forskjellsbehandling av mennesker. Man hadde førsterangs og annenrangs borgere, avhengig av etnisk, religiøs og sosial bakgrunn. I løpet av turen slo det meg gjentatte ganger hvor mye – men du verden hvor lite – som har endret seg de siste to tusen årene.»

De første kristne

Oppdraget denne gangen er å arbeide blant kristne palestinere i Betlehem. Dette er en gruppe som ofte blir glemt i konflikten. Fra vestlige land betraktes de gjerne som «arabere og muslimer»

- En kristen palestiner jeg ble kjent med var forundret over alltid å bli spurt om hvordan han var blitt omvendt, sier Eirik, og kaster en brannfakkel:

- Svaret er at disse (arabiske, red) folkene faktisk kan føre sin historie helt tilbake til de første kristne. Det blir da et paradoks at mange kristne viser mer omsorg for jødene enn for sine palestinske trosfeller.

BROBYGGER. Eirik Mills ønsker å være med på å bygge bro mellom jøder, kristne og muslimer under sitt opphold.

Brobygging

- Hva blir din oppgave i Betlehem?

- Solidarisk arbeid er et vidt begrep. Det blir ofte slik at jeg selv må finne ut hvor jeg trengs og hva jeg trengs til.

Oppdraget er en del av et felles prosjekt satt i gang av Kirkenes Verdensråd, noe som betyr at Mills kommer til å arbeide sammen med mennesker fra hele verden. Selv har han vært tydelig på at han ikke bare reiser som privatperson, men også som prest.

- Dette betyr at jeg også representerer det internasjonale kristensamfunnet.

En del av oppdraget er å virke forebyggende og dempende på konflikten gjennom vestlig tilstedeværelse i området. Kirkens Nødhjelp ønsker å fokusere på den humanitære siden av konflikten, selv om det er vanskelig å unngå å se den politiske siden.

- Jeg har tro på enkeltindivids bidrag, å bygge bro mellom mennesker på tvers av politiske og religiøse skillelinjer.

Et godt eksempel er det viktige fredsarbeidet som utføres av den palestinske kristne erkebiskopen av Galilea, Elias Chacour (se egen sak).

Mills håper å kunne stifte bekjent-

skap/vennskap både med kristne, muslimer og jøder.

- Tror du din innsats kan medvirke til å skape fred?

- Det er alltid et ønske og et mål å kunne være en brikke i en større sammenheng. Men jeg tror nok det er langt igjen til varig fred i området.

Ikkevoldelige aksjoner

Rettspsykiateren Berthold Grünfeld er av jødisk avstamning, og mistet begge sine foreldre i Auschwitz. Magasinet (Dagbladets lørdagsbilag) gjorde et lenge portrett av ham våren 2003. Her uttaler han seg kritisk mot opprettelsen av staten Israel: «Å etablere en stat på den måten Israel ble etablert, er veldig problematisk. Tanken om at her har vi et folk uten land, og et land uten folk, var i beste fall naiv. Det bodde jo allerede masse folk der. Samtidig er det forståelig at noe måtte skje etter 1945. Men – det forundrer meg likevel at jøder, med så god kjennskap til lidelser, krenkelser og ydmykelser, ikke skjønner bedre.»

Også Eirik tror forklaringen på dagens situasjon er å finne i jødefolkets nyere historie.

ld i den palestinske byen Betlehem.

- Israel er så vidt jeg vet den eneste staten anerkjent av FN som er etablert på rasistiske premisser, sier Eirik, med henvisning til den spesielle loven som innvilger flere og bedre sivile rettigheter til jødiske immigranter enn til palestinere som er født og oppvokst i landet.

Grünfeld sier det slik: «Dagens politikk i Israel har trekk av både fascisme og apartheid. Palestinerne anses som annenrangs og primitive. Paradoksalt nok ser jødene på dem på samme måte som de kristne i Europa så på jødene.»

- **Hva med ikkevoldelige aksjonsformer?**, spør jeg og peker på lærdommen etter Gandhi, Mandela – og Jesus. - **Hvorfor velger ikke palestinere å gå en slik vei?**

- Palestinerne mangler en samlende lederskikkelse som nettopp Gandhi og Mandela, sier Eirik. Dessuten mener han at verdenssamfunnet i større grad kunne vært en støtte – slik det var det for Sør-Afrika. Det er vanskelig å stå opp alene mot Israel og USA, understreker Eirik Mills før avreisen til det urolige, men spennende området. ●

I kommende utgaver av menighetsbladet planlegger vi å trykke reisebrev fra Erik Mills. red.

En palestinsk fredspatriark

Nobelpriskandidat Abuna Elias Chacour er erkebiskop av Galilea og en ruvende lederskikkelse også i det palestinsk-kristne miljøet i Betlehem.

Fader Elias Chacour. Bildet er fra dokumentarfilmen om hans liv.

Profil

Abuna, eller fader Elias Chacour ble født i 1939 i landsbyen Biram, langt nord i dagens Israel. Foreldrene hans var kristne palestinere og medlemmer av den melkittisk-katolske kirken.

Åtte år gammel opplevde han, sammen med resten av landsbyen å bli tvangsevakuert av den israelske hæren. Faren og andre voksne menn ble midlertidig sendt til Jordan, mens jorden ble annektert og solgt videre til jødiske nybyggere.

Elias Chacour studerte teologi i Paris, og vendte tilbake til Israel som ferdig utdannet prest i 1965. Dette var en vanskelig tid for unge palestinere i den nye nasjonen. I sin selvbiografiske bok «Blood Brothers» (1984) skriver han om hvordan han selv opplevde dette: «Jeg kunne ikke slutte meg til de voldelige gruppene som nå angrep landet, selv om jeg kunne forstå deres frustrasjon. Men jeg kunne heller ikke slå meg til ro med fars og de eldstes passive holdninger. Når jeg opponerte mot å legge meg flat og se på at våre ungdommer ble nektet utdanning, attraktivt arbeid og skikkelige boligforhold, var det da bare utslag av min typiske stahet?» Svaret fikk han gjennom Jesu ord i Bergprekenen: «Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdighet, for de skal mettes» (Matteus 5:6). Han skriver videre: «Plutselig visste jeg at første skritt mot forsoning mellom jøder og palestinere var å gjenopprette den menneskelige verdigheten.»

Religionsfrihet

Like etter åpenbaringen mottok fader Elias Chacour et kall til den lille landsbyen Ibillin, et stykke sør for hans fødeby. Her har han bodd siden, samtidig som hans utrettelige fredsarbeid har båret stadig nye frukter.

Inspirert av Martin Luther King jr. arran-

gerte han i 1972 en stor fredsmarsj i Jerusalem. Håpet var at den israelske nasjonalforsamlingen ville ta imot dem. Det skjedde ikke, men marsjen samlet tusener av muslimer, kristne og jøder under felles banner med krav om fred og forsoning.

En del av hans visjon har vært troen på utdanning som en viktig vei mot verdighet og fred. I tråd med denne tanken har han startet opp utdanningsinstitusjonen Mar Elias, bygget rundt den inkluderende idéen «religionsfrihet – ikke frihet fra religioner.» Her møter daglig over 4.500 jødiske og palestinske barn og ungdommer.

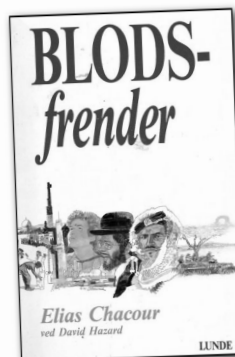
Skolen er oppkalt etter erkebiskopens bibelske navnebror Elias (arabisk: Ilyas), en sentral profet både for jøder, kristne og muslimer.

En felles venn

Tidligere i år ble Chacour utnevnt til melkittisk-katolsk erkebiskop av Galilea (den nordlige delen av Israel). Han er nominert tre ganger til Nobels fredspris, og betraktes av mange som Israels svar på erkebiskop Desmond Tutu.

Chacours visjon kan oppsummeres i et lite utdrag fra en tale han holdt i 2001 ved Emory-universitetet i Georgia, USA: «På vegne av de palestinske barna ber jeg dere: Gi mer vennskap til Israel. De trenger deres vennskap. Men ikke tolk ditt vennskap som en automatisk antipati mot meg, palestineren som betaler regningen for det andre har gjort mot mine elskede jødiske brødre og søstre. Og dersom du har vært opplyst nok til å ta palestinernes side, men samtidig blir ensidig motstander av mine jødiske brødre og søstre: Slutt med det! Slikt vennskap trenger vi ikke. Det vi trenger er en felles venn. For Guds skyld, ingen av oss trenger flere fiender!» ●

Elias Chacours selvbiografi i norsk utgave (Lunde, 1990)

Korset

nøkkelen

Foreningen av det guddommelige og det verdslige.

Helleristninger fra Bohuslän (Sverige)

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Mennesket har til alle tider brukt symboler for å beskrive forhold det ikke helt ut kan definere eller forstå. Intellektuelt kan vi ikke begripe eller forklare hva det guddommelige innebærer. Vi strekker derfor tanken ved å bruke ord og bilder som har meningsinnhold utover og i tillegg til det dag-

Farao Akhenaten og konen Nefertiti under solens livgivende stråler. Relieff fra palasset i El-Amarna, ca. år 1330 f.kr.

ligdagse og vanlige. «Symbolene er maskering og åpenbaring på en gang» sier den tyske religionshistorikeren Manfred Lurker.

Korset er et av menneskets eldste og mest brukte symboler. I sin enkleste form bruker vi det som en koordinat, et kryss på kartet som viser oss hvor vi er – eller hvor vi skal. I gamle helleristninger leser vi det som et symbol på solen (solkors), årstidene og himmels retninger: Innovasjonen i dialog med tradisjonen, det nye som tar opp i seg det gamle. I en noe videre betydning kan man tolke det som en forening av det guddommelige (vertikal akse) og det verdslige (horisontal akse).

Korstilbedere

I kristen tradisjon er korset et dualistisk symbol: På den ene siden forteller det om lidelse og død, på den andre bærer det bud om håp og forsoning. Dette doble budskapet kommer kanskje best frem gjennom at Jesus på korset ofte fremstilles som enten lidende og døende eller triumferende og himmelvendt.

Korsfestelse var en fryktet og nedverdiggende avstraffelsesmetode de romerske makthaverne brukte mot statens fiender. Selve korset var vanligvis en vertikal trepåle med en tverrligger over (formet som en T). Meningen var at offeret skulle lide lenge, ofte flere dager, før døden inntraff. Prosessen kunne fremskyndes ved at offeret enten fikk føttene brukket, ble stukket med sverd, slått eller pisket. Ordet kors stammer fra det latinske *crux*, substantivformen av verbet *crucio* – å torturere.

Å bruke dette torturinstrumentet som symbol for den nye troen var lenge en fremmed og frastøtende tanke. De første kristne opplevde korsfes-

telsen som belastende og skamfull, noe også deres motstandere visste å utnytte. «Korstilbedere» ble brukt som nedsettende bemerkning om de kristne, gjerne med tilføyselsen «*id colunt quod merentur*» («de tilber det de fortjener»).

På Palatinerhøyden i Roma er det funnet en graffiti fra ca. år 240 e.kr. Denne viser et korsfestet esel, med inskripsjonen «*Alexamenos tilber sin Gud.*»

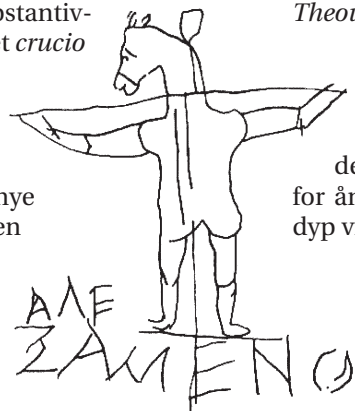
Fiskesymbolet

De første kristne brukte en fisk som symbol for sin tro, sannsynligvis som en referanse til Jesu løfte til disiplene om å gjøre dem til menneskefiskere (Mark. 1:17). En annen forklaring kan være likheten i uttale mellom de hebraiske ordene for fisk og Kristus. Tegnene er også en variant av den første bokstaven (α, alfa) i det greske alfabetet, en henvisning til Jesu ord om at «*Jeg er alfa og omega*» (Åp. 8:1). Symbolet spredte seg som et hemmelig tegn forfulgte kristne kunne bruke for å gjenkjenne hverandre.

Senere ble det greske ordet for fisk, *ichthys* (ΙΧΘΥΣ), brukt som akronym for den kristne tro: *Isous Christos Theou Huios Soter* (Jesus Kristus, Guds Sønn, Frelser). Innen astrologien regnes Jesu fødsel som den enkeltbegivenhet som innleder fiskenes tidsalder, en tid for åndelig søken, kjærlighet og dyp visdom.

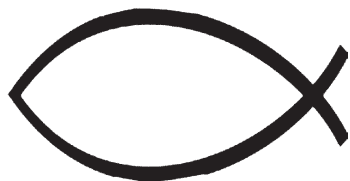

Ankh funnet i gravkammeret til farao Amenhotep II, datert til ca. år 1400 f.kr.

«Alexamenos tilber sin Gud.» Graffiti fra Palatinerhøyden, Roma, ca. år 240 e.kr

til livet

Fiskesymbolet

Det astrologiske tegnet viser to fisker som svømmer i hver sin retning – en symbolikk ikke ulik den vi kjenner fra korset. Fiskesymbolet ble lenge fortrent av korset, men er i senere tid begynt å komme tilbake som tegn mellom kristne. Noen setter det på bilen sin, andre knytter tegnet (skrevet som <>) til signaturen i sine elektroniske hilsener. Og nederst på disse sidene kan du også se symbolet ...

Livsnøkkelen

Ifølge tradisjonen var det apostelen Markus som brakte kristendommen til Egypt og der etablerte den koptiske kirken. Den tidligste bruken av korset som symbol kan spores hit. Ved å adoptere det gamle egyptiske symbolet for livet, ankh, skapte man en bro mellom den gamle og den nye religionen. Ankh-korset er formet som en T med en løkke øverst. Andre navn på symbolet er løkkekorset (*crux ansata*) og livsnøkkelen. I gamle relieffer ser man hvordan solguden Aten overrekker ankhen – livet – som gave til menneskene.

Ankh-korset ble oppfattet som et positivt symbol for de kristne og erstattet etter

Broughanlea-korset ved Ballycastle, Nord-Irland. Legg merke til inngravert ankh-symbol.

FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

hvert fisken. Jesu død på korset fikk også en klangbunn i dette symbolet, samt opplevelsen av den nye troen som moderlig, kjærlighetsfull og fredselskende. Den opprinnelige løkkeformen ble gradvis erstattet av korset slik vi kjenner det i dag – selv om de lenge levde side om side.

Den ortodokse koptiske kirken bruker fortsatt ankh-korset i sin opprinnelige form, mens vi i Europa kan se symbolet brukt på gravmonument og steinkors helt frem til sen middelalder. Symbolets historie kan spores tusener av år tilbake, men dets opprinnelse vil nok forbli i det ukjente. Det har vært gjenstand for mange forsøk på tolkning, og fremstår i dag som tidløst, mystisk, abstrakt og svært vakkert.

En poetisk tolkning er å se det som en forening av det mannlige og kvinnelige prinsipp, med løkken som bilde på livmoren. Et beslektet symbol er ♀, tegnet for den romerske kjærlighetsgudinnen Venus. I vår tid er dette symbolet allment kjent som tegnet for hunkjønn.

Fra Konstantin til Bill Gates

Den romerske keiseren Konstantin den Store (285-337 e.kr.) gav kristendommen en begunstiget stilling i riket. Han stoppet forfølgelsene av de kristne og forbød bruken av korsfestelse som henrettelsesmetode. Foran et større slag fikk han ifølge legenden en visjon om å kjempe under Jesu monogram, XP.

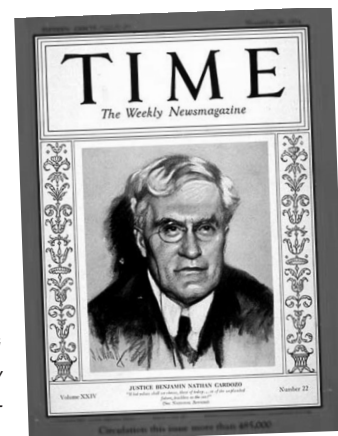
Han så tegnet skrevet på himmelen, samtidig som en stemme sa *«In hoc signo vinces»* (i dette tegnet skal du vinne). Tegnet var kjent fra før som Chi-Rho, de første to bokstavene i chi-rho-iota-sigma-tau-omicron-sigma eller ΧΡΙΣΤΟΣ (CRISTOS). Tegnet har blitt stående som symbol for Jesus, selv om kritiske røster hevder det opprinnelig var et monogram for tidsguden Chronos. Andre hevder dette bare er med og gir tegnet en større symbolverdi.

En moderne bruk av dette symbolet finner vi i det engelskspråklige «X-mas», samt i det nyeste operativsystemet fra Bill Gates. Microsoft har vært kryptisk i sine forklaringer på hvorfor de valgte forkortelsen XP. I en forklaring hevdes det å stå for «eXPerience» (opplevelse), i en annen at «Cairo» (som uttales på tilnærmet samme måte som de greske bokstavene XP, *chi-rho*) var et tidlig kodenavn for utviklingen av Windows XP.

Hollywoods tolkning

Analogien mellom Jesus og et operativsystem er uansett ikke dårlig, et poeng blant annet Hollywood og brødrene Wachowski har tatt opp i filmene om *«The Matrix»*. Ordet matrix (eller matrise) er forøvrig en variant av det latinske ordet mater (mor), og kan oversettes som livmor. Nettleksikonet Wikipedia forteller at en matrise er en «*situasjon eller omslutende substans som kan gi opphold, grunnlag eller vekstvilkår for noe annet*» – ikke ulikt slik mange opplever sin tro. Den amerikanske høyesterettsdommeren Benjamin Nathan Cardozo (1870-1938) brukte ordet svært poetisk i en av sine siste domsavsigelser: «*Talefriheten er selve matrisen, den tilstand som ikke kan ofres, av omtrent hver eneste form for frihet.*» ●

Benjamin Nathan Cardozo på forsiden av Time Magazine (1934).

Reportasje

Endelig klart for åpning

Onsdag 13. september er det klart for offisiell åpning av «Det gule huset» på Nesttun. Gamle Midtun skole fra 1894 gjenoppstår som et allaktivitetshus i regi av organisasjonen Sesam.

AV: MAGNE FONN HAFSKOR OG JAN HANCHEN MICHELSEN

Virksomhetsleder Torill Hansen Kongsbakk kan med dette markere en foreløpig slutt på en prosess som tok til i 1999, da Sesam første gang kontaktet kommunen med forespørsel om å leie eller overta skolen. For fire år siden ble huset overtatt for den fyrstelige sum av én krone. Utallige dugnadstimer senere er det klart for offisiell åpning.

– Er det ferdige nå?

– Vårt mål er å aldri bli helt ferdige. Slik kan folk fortsatt få være med i dugnadsgjengen, og ha gleden av å kjenne seg nyttig og tilhøre et fellesskap. Vi ønsker å ha en raus holdning til dugnadsinnsats, alle typer «effektivitet» er velkommen, sier Kongsbakk.

Nærmiljøtiltak

Huset skal være et aktivt nærmiljøtiltak åpent for alle, og preges av spennende romløsninger: Her er forsamlingslokale med peis, musikkrom, bibliotek,

ÅPNES 1 SEPTEMBER. - Nå er det tid for offisiell åpning av Det gule huset, sier virksomhetsleder i Sesam, Torill Hansen Kongsbakk. Bildet er fra 2003 - og mye har skjedd siden.

et romslig kjøkken og et sentralt rom for stillhet og ettertanke. Og kjellerlokalene tenkes brukt til kreative aktiviteter som bringer mennesker nærmere hverandre.

Storstilt åpning

Åpningsseremonien 13. september begynner i Birkeland kirke kl. 14. Per Lønning taler og Marianne Juvik Sæbø vil opptre med sang. Etterpå blir det åpent hus, med mulighet for å «myldre» i det gule huset. Vel kl 19.00 vil Per Lønning holde et foredrag.

Dagen etter blir det invitert til gratis familiemiddag, med underholdning - åpen for alle. Fredag 15. september er det skjer det også mye i huset. Kl. 12-14 er det fredagstreff, mens «Fredagskaffen» kl. 19-24 er et åpent ungdomstilbud - inkludert fast temadel.

-Første tema er et foredrag rundt temaet «dop» ved lensmann Norvald

Visnes, og vi planlegger ytterligere tre foredrag i høst. Vi starter videre et sykurs for jenter i alderen 13-18 år 21. september, sier Kongsbakk, som også forteller at det blir kurs for alle som ønsker å lære seg litt selskapsdans.

-Drømmen er å få en gruppe som kan opptre for og danse med beboere på sykehjemmene i Fana, avslutter virksomhetsleder Torill Hansen Kongsbakk. ●

Sesam i korte ord

Sesam er et diakonalt livssyklusarbeid, organisert som en stiftelse. Formålet er å virkeliggjøre kirkens diakonale oppdrag i Fana bydel ved å gi omsorg, bygge fellesskap og fremme trivsel i bydelen. Sesams fire satsningsområder er:

- Åpen barnehage
- Psykiatrisk dagsenter
- Eldresenter/eldrearbeid
- Frivillighetssentral

Familieskolen i Bergen

Seks kvelder og en weekend for dere som ønsker å få det enda bedre sammen. Oppstart mandag 9. oktober 2006.

www.familieskolen.no

KIRKENS SOS TRENGER FLERE MEDARBEIDERE!

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere til krisetelefonen, og starter derfor nytt kurs i samtaleferdigheter og krisehåndtering. Kurset går på mandagskvelder med kursstart 18. september 2006. Medarbeiderne har vakt ca. hver 12. dag, og får støtte og veiledning så lenge de er med i tjenesten.

For å bli med må du være over 20 år. Oppgaven er å lytte til innringer, og tåle å møte et annet menneskes smerte og sorg. Medarbeidere skal ikke finne løsninger eller "gode råd". Velkommen til en viktig og meningsfull tjeneste og et godt fellesskap! Ring oss på tlf. 55 32 58 45 på dagtid eller 480 35 841 kveld og helg. Du finner mer informasjon på www.kirkens-sos.no

 Kirkens SOS

Hvalene i horisonten

Kjære far! Du er ikke alltid like begeistret for våre nye landsmenn. Spesielt ikke dersom deres hudfarge er noen toner mørkere enn din egen.

- Det er nå 115.000 av dem bare i Oslo, sier du.

- Det må gjerne komme 115.000 til, svarer jeg. Så sier vi ikke mer til hverandre på en stund. Mor lager kaffe, vi drikker hver vår kopp i stillhet. I hodet mitt dukker det opp et barndomsminne. Vi var på søndagstur, du og jeg. Det var nesten blitt en vane. Mor var hjemme og laget middag, brødrene mine mekket på bilene sine, du og jeg gikk på tur i fjellet.

- Herfra kan vi se helt til havet! utbrøt du gjerne stolt når vi satte oss ned på utsiktspunktet vårt og dagen var fin.

- Kan vi se hvalene? spurte jeg. Du gav meg kikkerten i hånden, ba meg lete med øynene. Ofte trodde jeg at det var hvaler jeg så – de lignet store skip med master som sank i horisonten. Du var aldri av dem som pratet mest, men her oppe gikk gjerne samtalen lettere.

- Vi kommer alle fra havet, filosoferte du.

- Men noen av oss vendte tilbake. Vi delte en sjokoladeplate, skylte den ned med krystallklart kildenvann. Jeg ville høre historier, ba deg fortelle fra gamle dager – fra du var liten. Om krigen. Bestefar hadde en gammel sigareske laget av bjørkenever. Oppe i den lå det en tysk pengeseddel som lød på 10 millioner mark. Begge deler hadde han fått fra en russisk krigsfange på Ulven leir – som takk for noen skiver brød han hadde stukket til ham.

- Er tyskere onde mennesker? spurte jeg.

- Ikke tyskerne, ikke de vanlige soldatene som kom til gården og kjøpte mat, svarte du.

- De hadde nok ikke noe valg.

Refleksjon

Men offiserene, krigsherrene, Hitler selv... Du ble stille. Du manglet ord for å beskrive slik ondskap.

- Og så det ufattelige som skjedde med jødene. Vi så jo at krigsfanger ble behandlet dårlig, spesielt de russiske. Men vi kunne ikke forestille oss hva som foregikk i konsentrasjonsleirene.

Jeg husker at jeg syntes dette var et langt og vanskelig ord. Konsentrasjonsleirene. Et ord som nesten var for stort og farlig til at man kunne tenke på det.

- Hvorfor var de så slemme mot jødene? spurte jeg.

- Jeg tror det var en form for sjalusi, svarte du.

- Jødene var kjent for å være flinke folk.

Min mor setter frem en nybakt, varm sjokoladekake til kaffen. Min far ser på den mørke og innbydende kaken.

- Tenk at jeg skulle bli oldefar – til en mulatt! sier han, tydelig stolt.

- Mulatt? spør min mor.

- Hva skal man si da? spør min far tilbake.

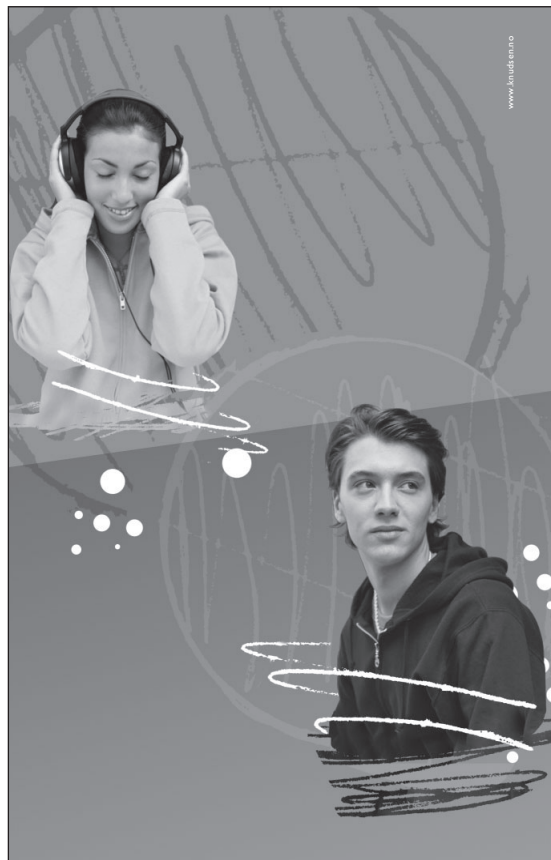
- Det er vel det det heter når mørkhudede får barn med lyshudede?

- Da er din datter også mulatt, sier min mor, ser på meg og min fars solbrune sommerhud.

- Det er ihvertfall ikke meg hun har fått den mørke hudfargen fra.

- Kanskje jeg er en hval, sier jeg.

KJÆRLIG HILSEN DATTEREN

Bobmedlemskap – en gave for fremtiden!

Et medlemskap i Bergen og Omegn

Boligbyggelag er den perfekte gaven til konfirmanten. Også ypperlig som dåps- eller bursdagsgave.

Innmelding kroner 300 per medlemskap.

Ingen årlig kontingent før etter fylte 18 år.

Sørg for at den du er glad i får ansiennitet på boligmarkedet!

Se www.bob.no, ring oss på 55 54 74 00 eller kom innom oss i Bobhuset, Nygårdsgaten 13-15.

bob
bygger fellesskap

Sorgen det ikke sendes blomster til

Program

Onsdag 27. sept kl. 19.00 – 21.30 i Storetveit menighets-hus, Kirkevn. 27, 5072 Bergen

Innleder: Prof. Frode Thuen

Temaer:

- Sorgreaksjoner:
- Hva hjelper?
- Hvordan takler barna et samlivsbrudd?
- Hvordan få til gode ordninger?
- Mulighet for samtale/spørsmål
- Enkelt kveldsmåltid.
- Seminaret er gratis

Påmelding/spørsmål:

Diakon Linda Bårdsen
55 30 81 17 -
linda.bardsen@bkf.no
Diakon Tone Totland
55 36 22 85 -
tone.totland@bkf.no
Menighetskonsulent Therese N.
Mokkelbost, 55 59 71 85

Arr.: Menighetene i Fana prosti

Når det inviteres til sorgseminar i menighetens regi, er det oftest for etterlatte ved dødsfall. Sorg oppleves like sterkt ved samlivsbrudd.

Dersom du er blitt forlatt av din partner, opplever du en sorg ved å være sveket. Det er ikke alltid en får så stor forståelse for dette. Du har ingen grav å gå til. Den som bryter ut, har sin sorg.

Du treffer kanskje «eks-en» med en annen etter kort tid, og tenker: «Mer var jeg ikke verd!» Hjem skal deles, familie og venner blir splittet, o.s.v. Og hvordan takler en dette med barna? Enkelte kan også få det vanskelig med sitt forhold til kirken. Du skal jo ikke bryte ekteskapet.

Menighetene i Fana ønsker også å komme denne gruppen i møte, og vi vil med dette invitere til temakveld 27. september. Vi er glade for å ha med oss Frode Thuen som innleder denne kvelden. Han er professor ved UiB og også kjent fra Vårt Lands samlivsspalter.

Ett av resultatene etter tidligere temakvelder er at flere av de som har møttes denne kvelden har ønsket å møtes videre. Alle er blitt godt kjent med hverandre i disse gruppene. Mange temaer har vært diskutert, det har vært latter og tårer. Det sosiale har betydd mye.

Hjertelig velkommen! Du trenger ikke være fast kirkegjenger for å delta.

FOR PROSTIDIAKONIUTVALGET:
INGER SETNES OG LINDA BÅRDSSEN

Arr.: Menighetene i Fana prosti

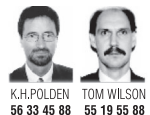

Prosten takkar

60-årsdagen min vart for meg ei stor og rik oppleving! Hjarteleg takk til Fana prosti, Fana menighet og Fana kyrkjekor, og til alle som kom og deltok på festdagen! Varm takk for alle helsingane! At det vart gitt kr. 40.000,- i jubileums-gåve til styrking av barnarbeidet i Fana menighet, oppleves som ein stor og framtidsretta inspirasjon! Saman går vi vidare i positivt byggjande arbeid!

Beste helsing
Per Barsnes

BERGEN OG OMEGN BEGRAVELSEHJELP

Teatergt. 20, 5010 Bergen

Tlf. 55 21 44 50

Mobil 917 51 700

- DØGNVAKT
- PARKERING
- BLOMSTER
- MONUMENTER

Solstrands Begravelsesbyrå

Herman Fossgt. 11, 5007 Bergen

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet

E-post: post@solstrands.no

Vår erfaring - din trygghet

Hvordan har du det EGENTLIG?

Krisetelefon
815 33 300

E-posttjeneste
www.kirkens-sos.no

Kirkens SOS

ET MENNESKE Å PRATE MED
NÅR LIVET ER SOM VERST

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om gudstjenester
i Fana Prost.

E-post:
marianne@fanaposten.no
E-post:
annonseavd@fanaposten.no

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og
god musikk får du hos

vestbok

Vetrlidsallmenningen 1
tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Velkommen til

FANA SPAREBANK
- en bank å stole på

tlf. 55 91 98 00
www.fanasparebank.no

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Birkeland menighetskontor er åpent etter avtale.

Besøksadresse: Hardangerv. 5b på Nesttun. Telefon 55 36 22 80	Kapellan: Eiel Holten 55 36 22 83	Menighetsrådsleder: Brigt Bovim 55 91 33 37	Birkeland barnekor Eli Johanne Rønnekleiv .. 55 36 22 86
Postadresse: Postboks 152, Nesttun 5852 Bergen. Epost:birkeland.menighet@bkf.no Telefaks 55 36 22 99	Menighetskonsulent: Eli Heggdal..... 55 59 71 84 eli.heggdal@bkf.no	Barne og ungdomsarbeid: Barnas kirkegang/søndagssk:Kontakt Grethe-Kristin L. Eckhoff 55 10 10 55	Nesttun bedehus Søndagsskole, bedehuset Marit Iren T. Hansen 55 13 62 75
Fana kirkegårdsdistrikt Telefon 55 30 81 45 (kl. 10 - 12)	Diakon: Tone Totland 55 36 22 85 tone.totland@bkf.no	Fredagsklubben (f.o.m. 5 klasse): Tor Magne Madland 55 10 04 72	Chiru (Yngstes): Paul Rødstøl 55 13 96 18
Gave til menigheten? Bankgirokonto3411.18.00822	Kateket: Ingunn Myklebust 55 36 22 87 ingunn.myklebust@bkf.no	KRIK- Fana Anders Rotevatn 48297010	YA: Irene Haugstvedt 55 10 43 82
Menighetshuset: Best. av lokaler 55 36 22 80	Kantor: Eli Johanne Rønnekleiv .. 55 36 22 86	Bobla Tensing Kristine Jønsson 98 85 49 06	Ungdomsforeningen Trygve Hansen 55 316275
Sokneprest: Ivar Braut 55 36 22 82 ivar.braut@bkf.no	Kirketjener: Margrete Andreassen 55 36 22 84 margrete.andreassen@bkf.no	Birkeland I. KFUK-speidere: Lise Strøm Nilssen 55 10 06 14	Koret «Godt nytt» Paul Rødstøl 55 13 96 18
		1.Øvsttun speidergruppe NSF: Tone Selenius 55 10 26 33	

Fredagsklubben er Birkeland menighets klubb for de som går i 5-7. klasse. Vi holder til i Birkeland menighets- hus (Øvsttunveien 29) og møtes kl. 18-20.

Program

Fredag 1. september

Bli kjent- kveld. Leker og konkurranser.
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 15.september

Utekveld. Kle deg til å gå litt ute i naturen.
Fremmøte på menighetshuset.
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 29.september

Kokkekamp. Vi kårer beste matrett!!!
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 13.oktober

Filmkveld. Vi ser film og koser oss.
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 27.oktober

Kreativ kveld. Kreativ lek i grupper.
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 10.november

Spillekveld. Spill, leker og konkurranser...
Ta med kr. 25.- til mat.

Fredag 24.november

Te-fest ? Vi hjelper å selge lodd. Ta med penger til å kjøpe lodd. Hele familien er velkommen.

Fredag 1. desember. Gallafest! ?

Vi spiser god mat og underholder hverandre
Ta med kr. 50.- til mat

FREDAGSKLUBBEN HØSTEN 2006

Har du spørsmål så kontakt en av lederne:

Tor Magne Madland 55 10 04 72,
tor.madland@online.no
Helge Skeie, 55 92 91 55, helge.skeie@norclub.no
Kristian Eckhoff, 55 10 10 55,
kristian@ergomatic.no
Vibeke Handegard, 55 10 16 57 ,
vibeke.handegard@online.no

SPAREBØSSER – LOMMEBØKER

NESTTUNVEIEN 101 A –
P.O. BOX 50 NESTTUN – 5852 BERGEN
TELEFON 55 13 55 55 – TELEFAKS 55 13 70 10

Stor utstilling
Katalog sendes.
Sjekk prisene!
Navnetilføyer.

EIKNER
NATURSTEIN
Ulsmågv. 27
Tlf. 55 98 70 00
www.eikner.no

Samdals begravelsesbyrå

Ved J. Teigland, Jonsvollsgt.1

Tlf. 55 90 19 80

Telefoner hele døgnet.
Kommer også hjem for samtale.

Endeleg heime

Alfa og omega
opphav og mål
er du

Før sola brann
Før jorda rulla
Før stjerner vinka i natta
var du

Langt der ute
i all din skapning
i alt det store
og alt det minste
har du ditt arbeid
Djupt her inne
der sorger tyngjer
og gleda skrattar
har du din heim

Før eg greip
etter mors bryst
kjende du meg
Før eg fekk tankar
før eg fann kjærleik
var du mitt liv

Vegen å gå
målet å sjå
er framleis alt eg treng
Når augo er att
og det er natt
er du min barndoms eng
der eg vaknar
og veit at
«No er eg endeleg heime»

Jesus du er min himmelveg

Inge Mannsåker

Starter barnekor i

Liker du å tralle og synge? Synes du det er gøy å synge sammen med andre?

AV IVAR BRAUT

Mandag 4. september startes et nytt barnegospelkor i Sædalen. Barnegospelen er for barn fra rundt fem år og oppover. Barn fra ett til fem år ønskes velkom-

men til sang og lek i Knøttemusikken. Både Barnegospel og Knøttemusikken øver hver mandag klokka 1715 til 18 i Rambjøra barnehage i Kattuglebotet på Nedre Nattland.

- Hvorfor starter dere barnekor i Sædalen?

- Da jeg flyttet hit, hadde jeg lyst å gjøre noe for barna, sier Margrethe Øy, som også tidligere har ledet barnekor. Hun skal lede Barnegospel sammen med Endre Fehn.

- Hvilke sanger skal dere synge?

- Det blir blandet drops, fra enkle moro-

sanger til gospelsanger og viser. Og vi skal ha det moro med lek og sang, sier Margrethe Øy.

Kristin Trætteberg, barne og familiemedarbeider i Slettebakken skal lede Knøttemusikken. Bak koret står et nystartet menighetsarbeid i Sædalen i regi av Birkeland og Slettebakken menigheter. Barn i barnehager og skoler i Sædalen og nærområdet vil få invitasjon til koret, men alle som har lyst å synge er hjertelig velkommen. ●

Starter barnekor: Margrethe Øy.

Bli med på tur!

15. – 17. september skal Birkeland speidergruppe på tur, og da inviterer vi DEG til å være med – hvis du er

- Jente
- Går i 3. – 10. klasse
- Glad i Nugatti

Du trenger ikke å begynne på speideren for å være med, men vi ønsker å gi DEG en smakebit på at speideren er mer enn å følge gamle damer over veien! Ta kontakt med Irmelin (950 57 516) for nysgjerrige spørsmål, info, påmelding og alt det der. Snakkes! ●

Nabokaféen

... er åpen hver tirsdag kl.12-14 på Birkeland menighetshus. Og det er sympatiske priser: Suppe m. rundstykke og saft koster 15,- mens vaffel m.tilbehør koster 5,- og det samme gjør kaffe og te.

Takk for takkoffer under

Vi takker for gaver som har kommet inn som takkoffer i kirken. På de 11 konfirmasjonsgudstjenestene gikk takkofferet til barne- og ungdomsarbeid i menigheten. Til sammen kom det inn kr. 52.096. Det er en stor glede å benytte gavene barn og ungdomsarbeidet i menigheten. dette vil gi muligheter til å engasjere le-

Hva skjer med gravplassen på Øvsttun?

-Videre utvikling av gravplassen på Øvsttun er med i økonomiplanen for Bergen i år 2008, forteller prosjektleder for kirkegårder, Bjarne Lien.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Men det er ennå altfor tidlig å ha noen mening om hva dette konkret vil bety. Lien arbeider ved Bergen kirkelige fellesråd, som er Bergen kommunes ansvarlige instans for kirkegårder og gravplasser, og han antar at det i første omgang trolig kommer økonomiske midler til et utrednings- og planarbeid, som så igjen kan resultere i forslag til opparbeiding av arealer som forlengst er øremerket for utvidelse av gravplassen. Dette gjelder for øvrig to områder på begge sider av elveløpet nord for den tyskbygde ridehall og hestestall, som hvert er på henholdsvis 4,1 daa og

9,2 daa. Særlig det nordligste av disse områdene virker svært lite egnet som fremtidig gravplass når en vurderer terrengformasjon og jordsmonn. Ikke minst det siste er allerede et problem i deler av dagens gravplass, hvor jordkvaliteten ikke gir slik drenering og avrenning som er ønskelig, og når en samtidig vet at utskifting av store jordmasser vil være en krevende og kostbar affære.

Akkurat i disse dager er en i gang med første del av en ny avkjøring til Midttun skole, som også vil berøre gravplassen. Den krappe svingen i Osvegen blir utvidet og får ny midtrampe, og i området ned mot ridehallen vil det bli parkeringsplasser for såvel skolen som gravplassen. En mindre del på ca 3 daa av det østlige området her kan bli frigjort og tillagt kirkegården.

For ikke altfor lenge siden forelå planer om en urnelund i terrenget umiddelbart sør for Birkeland kirke. Murbyg-

get på høyden bak kirken har byantikvaren ansett som verneverdig, og dette sammen med terrengets beskaffenhet har ført til at disse planene er lagt bort.

Gravferdsloven av 1997 tillater ikke lenger oppretting av familiegraver, og for gravplassen på Øvsttuns vedkommende er det heller ikke mulig med festegraver, dvs at det for ektefeller kan avsettes gravplass til gjenlevende når en av ektefellene dør.

I en rom tid fremover vil arbeidet med avkjøringen til Midttun skole være det som fanger oppmerksomheten, mens det sentrale problemet med overvann på nedre del av gravplassen ser ut til å forbli uløst. Tilbudet for en tid siden fra NVE og Husbanken om flomsikringstiltak i Nesttunelven manglet de 20% tilskudd fra Bergen kommune, og dermed er heller ikke Øvsttun gravplass nærmere en løsning på sine overvannsproblemer. Flomsikringstiltakene må i alle tilfeller være

Sædalen

gudstjenestene i Birkeland krke

dere, Tensing-dirigent og sende ungdommer på lederkurs.

Offer fra andre gudstjenester:

- 21.5. kr 2105 til Kirkens Nødhjelp.
- 25.5 kr 2044 til Norsk Luthersk Misjonssamband.
- 28.5. kr 1776 til Norges kristelige student og skoleungdomslag

- 04.6. kr 5021 til misjonsprosjektet i Mali.
- 11.6. kr 3096 til menighetsarbeidet.
- 18.6 kr 5618 til Kirkens SOS i Bjørgvin.
- 25.6. kr 5136 til menighetsarbeidet.
- 09.7. kr 2911 til menighetsarbeidet.
- 23.7. Kr. 2626 til Misjonshøyskolen.
- 06.8. Kr. 3524 til menighetsarbeidet.

Vennlig hilsen Birkeland menighetsråd

FOTO: FRODE HØYTE

på plass før de øremerkete områdene på begge sider av elveløpet blir endelig klarert som fremtidige gravfelt.

Ser en litt fremover i tid, burde kanskje alle involverte parter vurdere nærmere forslaget fra gruppen bak Lokal Agenda Nesttun om å båndlegge til fremtidig gravfelt et tidligere jordbruks-

område øst for Osvegen nær toppen av Vallaheien, og nærmest tvers over veien fra den århundregamle kirke- og gravplassen på Kirkebirkeland? Dette forslaget bør så absolutt vurderes, og eventuelt følges opp med et lokalt initiativ overfor Bergen kommune. ●

Kommentar

Givertjeneste

Du kan støtte Birkeland menighet som fast giver. Driftstilskuddet fra det offentlige, som skal dekke kontorutgifter utgjør bare en liten del av driftsutgiftene våre. Gjennom takkoffer og gode gaver kan menighetsrådet prioritere stillinger som ikke dekkes av det offentlige.

Eksempel:

100 mennesker bestemmer seg for å gi et fast bidrag på kr. 200 måneden. Da vil vi dekke:

■ Økning av diakonstilling til 100%. Mye av diakonens innsats er kanskje ikke så synlig for alle, men hun er der for mennesker som trenger hjelp og støtte. I vårt målsetningsdokument legger vi vekt på at kirken skal være bekjennende, diakonal, inkluderende og evangeliserende. Diakoni er «kristendom i praksis». Vi driver for tiden Nabokafè, Kirkens bord på Nesttun Senter, Sorggrupper, Klubb for Psykisk utviklingshemmede og er med på eldretreff. Diakonen er også menighetens representant i bydelens kriseteam.

■ Vi kan ansette en barne- og ungdomsarbeider. Særlig med tanke på nye boligområder ville dette vært viktig. I dag lønner vi både Ten Sing – dirigenter og ungdomsledere fra KRIK. Det å lage et tilbud til ungdom i området er en prioritert oppgave. Innsatsen virker både forebyggende og inkluderende.

Nå kan du få skattefradrag for gaver til Den norske kirke. Skattefradrag for gaver over 500,- kroner, og inntil 12.000,- pr. år. Mer informasjon på www.kirken.no/nyheter.

For at vi skal rapportere dette må du melde deg som giver og få et givernummer. All innbetaling merkes med givernummer og ditt navn. Det vil bli sendt en oversikt til alle givere og til skattemyndigheter ved årets slutt.

Avtale om givertjeneste i Birkeland menighet

Navn:

Adresse:

Postnr:

Formål

Fast givertjeneste til menighetsarbeidet ☐

Givertjeneste til spesifikke områder ☐

Frekvens

Hver måned ☐

Hvert kvartal ☐

Årlig ☐

Engangsbeløp ☐

Beløp:

Betalingsmåte:

Nettgiro: Legger selv inn faste trekk ☐

Giro: Antall giro som ønskes tilsendt ☐

Ønsker informasjon om autogiro der beløpet trekkes av banken etter fullmakt fra giver ☐

Avtalen kan gjøres om, eller sies opp når giver selv ønsker å endre eller avslutte givertjenesten.

Sendes: Birkeland menighetsråd, menighetskontoret, pb.152 Nesttun, 5852 Bergen

døpte

28.05.2006
Theo Varchmin Torgilsteit

04.06.2006
Julie Aasen Vassbakk
Jonas Hagesæther
Savannah Kippersund
Leah Sofie Eikemo Follevåg
Amalie Aunet Frekhaug
Even Saltnes Urdal

11.06.2006
Mia Kronheim Gjertsen
Viljar Espe Aarø
Sofie Erdal
Maren Måge Steinsland
Mia Kronheim Gjertsen

18.06.2006
Miriam Bjånesø Aakre
Theodor Petter Håland Salen
Julie Marie Lunde Michelsen

25.06.2006
Herman Jebesen von Mehren
Åse Marie Dahn
Lene Marie A. Ingebrigtsen
Olivia Liabø
Joachim Brekke Revne
Henrik Smørdal Magnussen
David Foss Tøkje
Nathalie Waage Jung

02.07.2006
Mathias Bakke
Hauk André Aarre Jensen
Jan Erik Helland Saggau

09.07.2006
Aksel Myhr Dvergsnes
Oskar Caile
Marius Berg
Sondre Mælen

23.07.2006
Jenny Jamt Anonli
Arna Soltvedt

06.08.2006
Liv-Marion Flatebø
Anne Sofie Mills-Andersen
Caroline Breistein-Olsen
Andreas Ekeland Arnøy
Haakon Vaage
Mathias Mortensbakke Berge

13.08.2006
Fredrik Skaugrud Andreassen

vigde

27.05.2006
Camilla Florvaag og
Kristoffer Dybvik
Marianne Eeg og
Jens Erik Rønnestad
Inger Merete Litland og Arne Berg
Monica Alfredsen og
Frode Storhaug

03.06.2006
Stine Therese Haakonsen og
Rune Nilsen
Marte Hellebø Og Trond Hegg
Hanne Margrethe Brandt Olsen og
Morgan Fosse
Janne Sofie Reknes og
Øyvind Tjervåg

23.06.2006
Hege Henne og Freddy Aga
24.06.2006
Therese Fjeld og Eivind Sandblåst

01.07.2006
Chazille Tuazon Landicho og
Petter Myrliid Sundnes
Heidi Elin Haram og
Frank Herman Wik

29.07.2006
Helene Hjelmeland og
Ole Nåmdal

05.08.2006
Elisabeth Tveiterås og
Morten Green

12.08.06
Christina Stuhr og
Jan-Thomas Liseth
Cathrine Muller Lepsoe og
Simen Bragelien
Lene Merethe Seim og Anders Rott
Lisbeth Gjelsvik og
Jon Sverre Lund

døde

Reidar Dahl
Olav Fanavoll
Aslaug Erdal
Inge Christian Baldersheim
Reidar Stensen
Jørgen Karsten Øksnes
Jenny T Henneli
Daghild Skudal Pedersen
Leif Kåre Myhre
Reidar Vinje
Marie Næss
Mary Ingvarda Sydow
Synneva Charlotte Norlie
Mons Tolleshaug
Johannes Palm Eliassen
Kristoffer Natland
Kirsten Iversen
Wenche Berge Andersen
Kitty Johndine Østensen
Henry Olwin Tharaldsen
Karina Bergliot Grindheim
Per Bolstad
Ester Karin Holgernes
Gudrun Rå
Ella Langeland
Anna Dyrkolbotn
Håkon Ingvald Tolleshaug
Øyvind Sæthre
Jostein Magnus Karstad
Agnethe Irene Solheim

gudstjenester

3. september
11.00 Gudstjeneste m/nattverd.
Ivar Braut. Takkoffer til Normisjon.
Matt 12,33-37; Sal 40,2-6; Jak 3,8-12

10. september
11.00 Gudstjeneste m/nattv.
Takkoffer til Misjonsprosjektet
Matt 5,43-48; 5 Mos 10,17-21; Rom 13,8-10

17. september
11.00 Gudstjeneste m/dåp. Eiel
Holten. Takkoffer til menighetsar-
beidet. *Joh 5,1-15; Sal 103,1-6; Ef 5,15-20*

24. september
11.00 Familiegudstjeneste
m/dåp v/Ivar Braut. Konfirmant-
presentasjon. Takkoffer til menig-
hetsarbeidet. *Luk 10,38-42; 5 Mos 4,29-31; Fil 4,10-13*

1. oktober
11.00 Gudstjeneste m/nattv.
v/Ivar Braut. Nynorsk liturgi. Mar-
kering av Verdens eldredag. Tak-
koffer til menighetsarbeidet. **Job 19,25-27; Rom 8,18-23; Luk 7,11-17*

8. oktober
11.00 Gudstjeneste m/dåp og
nattv v/vikarprest Leidulf Øy. Kon-
firmantpresentasjon. Takkoffer til
menighetsarbeidet. *Joh 8,31-36; Jer 6,16-20; Gal 5,1-6*

15. oktober
11.00 Gudstjeneste m/nattv v.I.
Braut og T. Totland. Konfirmant-
presentasjon. Takkoffer til menig-
hetens diakoniarbeid. *Mark 10,17-27; 2 Mos 20,1-8.12-17; Fil 1,20-26*

22. oktober
11.00 Familiegudstjeneste m/
dåp v/L. Øy. Takkoffer KFUK-M
Björgvin. **Hebr 11,1-4.7-10; 1 Mos 9,8/9-11/12-17; Joh 9,1-7.35b-38*

Bots- og bededag, 29. oktober
11.00 Gudstjeneste med skrifte-
mål. Eiel Holten. Takkoffer til me-
nighetsarbeidet. *Luk 13,23-30; Jes 55,6-7; Gal 6,7-10*

Allehelgensdag, 5. november
11.00 Gudstjeneste med natt-
verd. Ivar Braut. Takkoffer til Me-
nighetsfakultetet. **Hebr 12,1-3; Jes 60,18-22; Matt 5,13-16*

5. november
16.00 Minnegudstjeneste i
Øvsttun kapell.

Se hva som skjer

Diakonien dag søndag 15 okto-
ber. Dagen begynner med guds-
tjeneste kl. 11. Etter gudstjenesten
blir det kirkekaffe i Birkeland me-
nighetshus. Gudstjenesten og kir-
kekaffen er selvfølgelig åpen for
alle. Det er Birkeland Diakoniut-
valg som inviterer

Syng med oss. I Birkeland menig-
hetshus blir det glade og kling-
ende toner tirsdag 19. sept. kl.
19.00. S. Bergen St. Georgs Gilde
arrangerer denne kvelden. «Syng
med oss» i fjor var første gang, og
det var bra frammøte. Vel møtt!

Søndagsskole. Alle barn fra ca.3 år
er velkommen til søndagsskole. Vi
møtes i kirken når gudstjenesten
begynner kl.11 og tidlig i gudstje-
nensten går vi til Det gule huset.

3.sept, 10.sept, 17.sept, 15.okt,
29.okt, 5.nov. og 19.nov.

10.desember blir det adventsfro-
kost i menighetshuset

Når det er familiegudstjeneste er
søndagsskolen med der:
24.sept, 22.okt, 12.nov og 3. des.

Stat-kirke-debatt. I oktober blir
det debattmøte om stat-kirke-
spørsmålet: Søndag 24.septem-
ber kl.19 i Birkeland menighets-
hus med innledning av rektor Egil
Morland og god anledning til dis-
kusjon om framtidig ordning for
Den norske kirke.

Bibeltimer i Birkeland menighet
høsten 2006. Tid: 4 tirsdager kl.
19.30. Sted: Birkeland menighets-
hus, Øvsttunvegen 29, Nesttun.
Tema: Emner fra Det gamle testa-
mentet. Etter innledningen, sam-
tale om temaet over en kopp te.

- 29. aug. Lukas 24: 13-35 Em-
mausvandrerens bibeltimer.
Sokneprest Ivar Braut.
- 26. sept. Gullkorn fra Ordsprå-
kene. Kapellan Eiel Holten.
- 31. okt. Jesaja 55: Som himmelen
er høyere enn jorden. Ungdoms-
prest Anne Marte Ulvik
- 28 nov. Jesaja 60-61: Et nådens år.
Prost Kaare M. Bakke.

Alle er hjertelig velkomne!

Fest for frivillige medarbeidere
Alle frivillige medarbeidere i me-
nigheten: Hold av fredag 13.okto-
ber på kveldstid. Da blir det fest på
menighetshuset der menighetsrå-
det har lyst til å takke for innsatsen
og inspirere til videre tjeneste.